

VĚSTNÍK

P. b. b.

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku
Adresa: „Věstník“,
15, Pelzgasse 17, 1150 Wien

ROČNÍK: XL V

VÍDEŇ , ZÁŘÍ - ŘÍJEN

1998

ČÍSLO 9-10

PROS ZA NÁS BOHA!

**TISÍC LET NÁS VEDL'S, CHRÁNIL, DÍKY TOBĚ ZA TO,
SVATÝ VÉVODO!**

TRADIČNÍ SVATOVÁCLAVSKÁ MŠE SVATÁ

se koná v českém kostele JEDNOTY SV. METODĚJE na Rennwegu 63

V NEDĚLI 4ŘÍJEN 1998V 10 HODIN

Přiveďte své známé krajany

Svatý Václav

Marxisticky pojatá historie, která není schopna vidět v dějinách lidstva nic jiného než železnou zákonitost hospodářského vývoje společnosti, musila se zachovávat k zjevu svatého Václava a k jeho záření v duchovních dějinách českých s krajní nepřívětivostí. Nejenom že se nemohla smířit s nepřijatelným světce Václavem, ale odmítla ho málem i jako historickou postavu: je jí málem stejně plodem mýtotvorné fantasie jako kněžna Libuše nebo Přemysl Otakar. V učebnicích, z kterých se nyní učí dějinám české děti, se jméno Václavovo vyskytuje jenom letmo a mimochodem, s charakteristickým přízvukem nenávislného opovržení.

Jsem si vědom, že od té doby, co český národ jako celek přestal věřit křesťansky, postoj jednotlivých příslušníků mého národa ke kultu a k tradici sv. Václava může být různý. Nechme stranou ty, podle jejichž názoru je sv. Václav jenom polomýtickou lžifigurkou, která se zrodila z reakční mentality českého konservatismu. Ti, pro něž slovo světec je sice vyprázdněno ze svého původního obsahu, ale kteří si zachovali smysl pro nezaměnitelnou velikost lidské osoby a pro její neustávající účinnost v národních a lidských dějinách, ti neodpírou svou úctu a svou věrnost knížeti Václavovi. Pro ty bude postava knížete Václava dále a navždy ztělesňovat ideál nejlepších vlastností kmene, pro ty bude předznamenávat dějinný tvar a smysl českého osudu. Neboť tento jinok, nadaný od přírody výjimečnými vlastnostmi tělesnými i duševními, ukládal přísnou mravní kázeň nejenom sám sobě, ale pustil se zároveň v nerovný zápas s temnými vášněmi svého barbarského věku a svého okolí. Snažil se strhnout za sebou svůj lid a povznést jej výše, prorazit mu - i za cenu svého života - přístup k nejušlechtilejším kulturním statkům své doby, učinit svůj národ rovnocenným členem společnosti vzdělaných národů.

Nejsou-li lidské dějiny čirým nesmyslem, obłudnou fraškou, kterou nastrojil rozmar jakéhosi opilého démona, jsou-li naopak duchovním dramatem, z něhož nelze eliminovat prvek iracionálnosti, a je-li minulost jakýmsi způsobem ustavičně účastna v přítomnosti, nemůže se ztratit z prostoru a času žádné mravní úsilí, žádné osobní hrdinství, žádná oběť. Ti, pro něž slovo svatý už neznamena víc, budou vidět v knížeti Václavovi aspoň symbol duchovního vzestupu svého národa, záruku jeho budoucnosti.

Těm z nás, kteří věříme po křesťansku, toto pojetí ovšem nestačí. Nazýváme-li my knížete Václava svatým, rozumíme tím, že tento Čech z úsvitu našich dějin byl od Boha vyvolen a zavolán k úkolu, ke kterému pak celou svou duší přilnul a v kterém vytrval až do prolití krve. A že v něm a za ním byl v jistém smyslu vyvolen a zavolán celý národ.

Pro ty z nás, kteří věříme křesťansky, má zvláštní smysl i časný neúspěch Václavův, jeho život předčasně přervaný, ba lze říci, sotva započatý. Oběť života, které se

nevyhnul, dovršila naráz jeho duchovní velikost a jeho nesmrtelnou podobu.

Nemůžeme si tu neopakovat slovo evangelia: "Kdo ztratil svůj život pro mne, nalezne jej." Z perspektivy, v které vidí křesťan lidské dějiny, nejvíce se časné fiasko lidského života jako definitivní ztráta a konec. Naopak, časná porážka se proměňuje ve vítězství, smrt je branou nesmrtelnosti. Na počátku dějin křesťanství stojí šibenice, na níž byl potupně popraven jeho zakladatel.

Pro nás křesťany, kteří věříme v obcování svatých, v duchovní společenství živých a mrtvých, je minulost obsažena v přítomnosti jinak a víc než ve smyslu jenom metaforickém.

Víme ovšem, že lidské dějiny nestojí na místě ani že neobíhají v slepém kruhu. Cesta lidských dějin je od vtělení Syna božího bolestnou cestou k cíli, dramatem, které bude mít jakési rozuzlení, byť třeba za tisíce nebo za milióny let. Avšak uvnitř tohoto záhadného dějství, kterým je našemu slabému zraku lidská historie, existují pro nás přes dálku staletí překvapující vztahy, netušená přibuzenstva, tajemné vyvažování viny a obětí. Zákonem tajemné rovnováhy, na které stojí náš duchovní vesmír, je pro nás láska.

Máme pevně za to, že v této těžké chvíli lidských dějin, kdy se zdá rovnováha našeho světa tak nebezpečně porušena tíhou utrpení a bídy, lži a bezpráví, kdy země Václavova je tak hluboce ponořena do temnot úzkosti a strachu - máme pevně za to, že v této chvíli nám stojí nablízku ten, jehož neustávala vzývat pokolení našich předků. Kéž věrný náš bratr Václav, který odrazil bratrovražednou ránu, ale nevrátil ji, kéž se přimluví u Boha, aby jeho lid byl zbaven okovů nenávisli. Kéž uvede znovu svůj lid v bratrské společenství svobodných národů.

Dřevoryt svatých českých patronů z roku 1496.
Zleva: Sv. Vojtěch, sv. Zikmund, sv. Vít, sv. Václav

Podává se vám přečíst část projevu, kterou v roce 1954 napsal Jan Čep, v době největšího teroru komunistické moci v bývalém Československu. Jan Čep je křesťanský myslitel a spisovatel, proto nenáviděný komunistickým režimem. Všechno, co zaváňelo vírou v Boha, též i nositele a hlasatele víry, režim nenáviděl. Proto Jan Čep musel před hrůzou nelidského systému v ČSSR utíkat. Žil v Paříži a svými rozhlasovými projevy z radia Svobodná Evropa posílal svoje krajany ve vlasti. Jeho články nás oslovuje i dnes. Zbavuje Václava, knížete a světce lží, kterými je oděla marxistická ideologie.

„Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný.“

Ježíš zde odpovídá na nejhlubší touhu člověka. Člověk byl stvořen pro život. Hledá ho ze všech svých sil. Ale jeho veliký omyl je, že ho hledá v tvorech, ve stvořených věcech, které jsou omezené a pomíjivé, a proto nemohou dát pravou odpověď na lidskou touhu. Proto je člověk zklamaný a zahořklý, a může to vyústit až v zoufalství.

Jedině Ježíš může nasycit hlad člověka. Jedině on může dát život, který neumírá, protože On je život.

Katolíci drží kostelu věrnost:

1 milión při nedělních bohoslužbách!

Vídeň - Dle nejnovější církevní statistiky drží většina katolíků i v nynější rozvřené době kostelu věrnost. Tak navštěvovalo v Rakousku víc jak 1 milión katolíků každou neděli mši svatou. V roce 1997 vystoupil i nižší počet osob z církve.

Skutečnost, že ještě stále víc jak jeden milión katolíků nedělní mši svatou navštěvuje, poukazuje na to, že katolická církev v Rakousku je stále ještě schopna, davy lidu mobilizovat. Přesto se v církevních kruzích k tomuto vývoji vážně přihlíží, vždyť počet bohoslužebních návštěvníků činil v r.1990 ještě přes 1.300 000 - i když tento úpadek odpovídá vývoji rakouského obyvatelstva.

Dále klesl počet křtů / z 78.000 v roce 1991 na 66.100 v minulém roce/- jakož i církevních sňatků /z 25.000 na 18.600/.

Počet výstupů z kat. církve však v minulém roce silně klesl: vývoj v datech: 1990 vystouplo 32.666 katolíků z církve. Roku 1995 bylo 43.527 výstupů registrováno, 1996 činil výstup 37.061 katolíků a 1997 klesl na 32.195.

Počet znovapřistoupených katolíků ležel v 90. letech většinou ve výši 3000 a v roce 1997 vzrostl na 3527.

Co se týče letošního roku, mohla by papežova návštěva pozitivně vývoj církve ovlivnit. Zásadně však škodí bujná vnitrocírkevní diskuze pozitivnímu vývoji. Avšak církevní vedení zdůrazňuje, že se správně katolíci takovými případy, které bývají často bokem stojícími zveličovány, nenechají ve své věrnosti vůči katolické církvi odradit.

„Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný.“

Abychom měli tento život, je třeba věřit v Ježíše. A věříme v Něho tím, že přijímáme a uskutečňujeme jeho slovo.

Víra je jistě dar Boží. Abychom věřili v Ježíše, je třeba, abychom byli k němu přitahováni nebeským Otcem (Jan 6,44).

Ale Bůh chce dát tento dar všem, jen když v nich najde potřebné podmínky. Velkými překážkami Božímu daru by mohla být pouze naše pýcha a to, že na něčem lpíme. Je to nedostatek otevřenosti Božímu světlu. Zvláště je to nedostatek velkodušnosti a ochoty k takové změně smýšlení a života, jakou Ježíš od nás požaduje. Je jisté, že když žijeme jeho slovo, Ježíš do nás vstupuje, a s Ním život věčný.

Bůh-Církev-Vlast

Sv. Václav s Podívenem ve chrámech.

Některí dvořané a páni Čeští vytýkali nábožnému knížeti Václavu, že mnoho času vynakládá na pobožnosti a služby Boží. Aby se těm pomluvám vyhnul, navštěvoval kostely s jediným služebníkem svým Podívenem za doby noční, v létě i v zimě. Chodíval i v zimě do chrámu bos, a nezřídka míval po takové pouti noční chodidla zkrvácená.

Jedné noci za tuhé zimy, sluha svatého Václava, Podíven, ač s ním v obuvi šel, naříkal sobě na zimu nesnesitelnou; i pravil mu kníže laskavý: „Podívene, kráčeš ve stopách mých.“ Podíven uposlechl a zahřál se ve stopách světcových. V čas postní rozhojňovaly se svatého knížete Václava modlitby, posty a milosrdné skutky. Nuzným začasté v noci přinášival dříví i jiné potřeby a almužny.

"Dávat vnější dary je při lásce vždy nepodstatné; je to pomůcka k tomu, aby člověk sám sebe pozvedl a vyplnil nerovnosti a mezery. Teprve když už se nedá darovat nic jiného než láska, stala se tato láska dokonalá a dozrála."

Urs von Balthasar

NEROZLUČNÁ LÁSKA P. Tomáš ŠPIDLÍK

Rozkládá se dnes společnost proto, že se rozložilo manželství a rodina? Nebo se rozkládá manželství, protože je naše společnost v rozpadu? Obě otázky jsou oprávněné. Rodina a společnost spolu úzce souvisejí.

zůstávali spolu? - namítá se. Říká-li to nevěrec, nedivíme se. Ale jak mohou mít takové pojetí o manželství katolíci, kteří v něm mají vidět svátost? Vždyť svátosti se přijímají proto, aby nás posvětily!

ŽIVOT NA SELSKÉM GRUNTĚ

za starých dob všechny spojoval. Stejně u řemeslníka byla dílna domácím krbem a práce zájmem všech. Dnes chodí rodiče do práce a doma se setkají jen na chvíli. Práce je nespojuje, ale rozděluje.

RODINY TRPÍ KRIZÍ POSTOJE K NÁBOŽENSTVÍ.

Všchno se zesvětáčuje, pak ovšem nezůstane posvátné ani manželství. Kde se zájem soustředí jen na sexualitu, ustoupí do pozadí všechny ostatní hodnoty, které mají vyrůstat ze styku muže a ženy. Společnost už nezaručuje stálost ani jedné instituce - tedy nedokáže chránit ani manželství. Člověk si zvykl zůstat všude jen tak dlouho, jak mu to vyhovuje, pak ovšem není věrný ani rodině, která jeho zájmy omezuje.

PRO KŘESŤANY JE MANŽELSTVÍ SVÁTOST,

tj. posvěcuje a vede ke svatosti. K sv. přijímání nejde proto, že nám víc vyhovuje než jiná zbožnost, ale abychom se posvětili. Nepřijímáme Tělo Páně proto, že hostie je chutnější než jiný chléb, ale že se v ní setkáváme svátostně s Kristem. A svátostný pohled na manželství a život v rodině dnešním lidem skoro úplně chybí.

PŘIROZENÁ KRÁSA A SPOKOJENOST ZDRAVÉ RODINY

Komu by se nelíbila Babička Boženy Němcové? Ale Němcová právě proto tak krásně vylíčila rodinný život, že se s ním sama plně neseťkala ani v dětství u "babičky" ani ve svém manželství. Je přirozené, že spisovatel nejkrásněji vylíčí to, po čem touží a co nemá. Přirozené dobré manželství je skutečně ideální prostředím, v němž člověk rozkvétá a je šťasten.

JE PŘIROZENÉ ŠTASTNÝCH MANŽELSTVÍ MNOHO?

Takové idylky známe z románů, ale hospodářské, kulturní a mravní změny takovými idylkami často otrásky. Krb spokojenosti se změnil v obtížné a tragické napětí. Je to ještě manželství? - Právě z těchto snů o idylkách se mnoho manželství rozpadlo. Když se brali, vyprávěli si pohádky. Mrazivý vítr skutečnosti uhasil teplý krb a byt prochládl. Nedivíme se, že děti z takového domova utíkají tam, kde se mohou ještě ohřát! - Je nerozumné domnívat se, že dávno uhaslý oheň se zase roznlítí! Jaký má pak smysl, když Církev nutí lidi, aby

NEJSOU TO IDYLKY, ALE ÚČAST NA KRISTOVĚ KŘÍŽI!

Proto mají smysl i ztv. málo vydařená manželství. I takové manželství má své výhody: očišťuje a produhovňuje lásku.

Ale co když náhle stojí před tragickou zkušeností, že ji u druhého už nenajde, že nemá na co čekat? Je to rozcestí: buď druhého opustit - nebo se ptát na smysl lásky.

KŘESŤANSKÁ LÁSKA JE AGAPÉ.

Tedy ne očekávání štěstí od druhého, ale síla a odvaha umět se dávat druhému tak, jak se nám dává Bůh.

TAKOVÁ LÁSKA DĚLÁ DIVY A HÝBE SVĚTEM!

I v této lásce je štěstí, ale daleko hlubší a čistší. Tuto lásku měly silné matky, které v manželství trpěly - a často právě proto vychovaly světce, umělce, velikány.

TÉTO TICHÉ LÁSCĚ POSTAVIL POMNÍČEK L.N. TOLSTOJ

ve vzpomínkách na tetu Tatánu Alexandrovnu. Brzo mu zemřela matka a na její místo nastoupila teta, která se starala v rodině o to, o čem se měli starat jiní. Ani si nemohla dělat nároky na uznání a vděčnost. Skoro nikdo si jí nevšímal.

Tolstoj píše: "Teta Tatána Alexandrovna měla v mém životě velký význam. Její vliv byl především ve skutečnosti, že mi od mládí ukazovala, jak velké štěstí je v opravdové lásce. Neučila mě to slovy, ale celá její bytost vyzařovala lásku. Viděl jsem, cítil jsem, jak jí dělá dobře, když může mít ráda. Pochopil jsem radost z lásky."

N I Č I T A R U Š I T M A N Ž E L S T V Í ?

Je to ovšem jiné štěstí než to, o kterém mluví lidé, kteří by chtěli rušit manželství v němž už není láska. Odvolávají se dokonce na II. Vatikánský sněm, který skutečně zdůraznil, že cílem manželství nejsou jen děti, ale i vzájemná láska.

Manželství křesťanů hledá ve spojení muže a ženy křesťanskou, svátostnou a tedy svatou lásku Boží, která nečeká všechno od druhého - ale umí dávat. Tak podle sv. Pavla: "Láska je shovívavá, dobrosrdečná, láska nezávidí, láska se nevychloubá, nenadýmá, nedělá, co se nepatří, nemyslí jen a jen na sebe, nerozčiluje se, zapomíná, když jí někdo ublíží, má zármutek, když se dělá něco špatného, ale raduje se, když lidé žijí podle pravdy... nikdy nepřestává." / I. Kor. 4... Je-li Bůh v základech manželství, nerozloučí žádný člověk to, co Bůh spojil. / sr. Mt 19.6./

Jsem si vědom, že od té doby, co český národ jako celek přestal věřit po křesťansku, postoj jednotlivých příslušníků mého národa ke kultu a k tradici sv. Václava může být různý. Nechme stranou ty, podle jejichž názoru je sv. Václav jen polomýtickou lžifigurou, která se zrodila z reakční mentality českého konzervatismu. Ti, pro něž slovo světec je sice vyprázdněno ze svého původního obsahu, ale kteří si zachovali smysl pro nezaměnitelnou velikost lidské osoby a pro její neustávající účinnost v národních a lidských dějinách, ti neodepřou svou úctu a svou věrnost knížeti Václavovi. Pro ty bude postava knížete Václava dále a navzdory ztělesňovat ideál nejlepších vlastností kmene, pro ty bude předznamenávat dějinný tvar a smysl českého osudu. Neboť tento jinoh, nadaný od přírody výjimečnými vlastnostmi tělesnými i duševními, ukládal přísnou mravní kázeň nejenom sám sobě, ale pustil se zároveň v nerovný zápas s temnými vášněmi svého barbarského věku a svého okolí. Snažil se strhnout za sebou svůj lid a povznést jej výš, prorazit mu – i za cenu svého života – přístup k nejušlechtlejším kulturním statkům své doby, učinit svůj národ rovnocenným členem společnosti vzdělaných národů.

Nejsou-li lidské dějiny čirým nesmyslem, obłudnou fraškou, kterou nastrojil rozmar jakéhosi opilého démona, jsou-li naopak duchovním dramatem, z něhož nelze eliminovat prvek iracionálnosti, a je-li minulost jakýmsi způsobem ustavičně účastna v přítomnosti, *nemůže se ztratit z prostoru a času žádná mravní úsílí, žádná osobní hrdinství, žádná oběť*. Ti, pro něž slovo svatý už neznámá nic, budou vidět v knížeti Václavovi aspoň symbol duchovního vzestupu svého národa, záruku jeho budoucnosti.

Těm z nás, kteří věříme po křesťansku, toto pojetí ovšem nestačí. Nazýváme-li my knížete Václava svatým, rozumíme tím, že tento Čech z úsvitu našich dějin byl od Boha vyvolen a zavolán k úkolu, ke kterému pak celou svou duší přilnul a v kterém vytrval až do prolití krve. A že v něm a za ním byl v jistém smyslu vyvolen a zavolán celý národ.

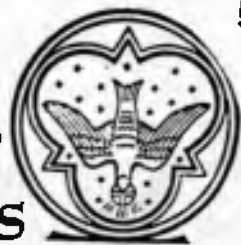
Pro ty z nás, kteří věříme po křesťansku, má zvláštní smysl i časný neúspěch Václavův, jeho život předčasně přervaný, ba, lze říci, sotva započatý. Oběť života, které se nevyhnul, dovršila náraz jeho duchovní velikost a jeho nesmrtelnou podobu. Nemůžeme si tu neopakovat slovo evangelia: „Kdo ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.“ Z perspektivy, v které vidí křesťan lidské dějiny, nejeví se časné fiasko lidského života jako definitivní ztráta a konec. Naopak, časná porážka se proměňuje ve vítězství, smrt je branou nesmrtelnosti. Na počátku pozemských dějin křesťanství stojí šibenice, na níž byl potupně popraven jeho zakladatel.

Pro nás křesťany, kteří věříme v obcování svatých, v duchovní společenství živých a mrtvých, je minulost obsažena v přítomnosti jinak a víc než ve smyslu jenom metaforickém.

Víme ovšem, že lidské dějiny nestojí na místě, ani že neobíhají v slepém kruhu. Cesta lidských dějin je od vtělení Syna Božího bolestnou cestou k cíli, dramatem, které bude mít jakési rozuzlení, byť třeba za tisíce nebo za milióny let. Avšak uvnitř tohoto záhadného dějství, kterým je našemu slabému zraku lidská historie, existují pro nás přes dálku staletí překvapující vztahy, netušená příbuzenstva, tajemné vyvažování viny a oběti. Zákonem tajemné rovnováhy, na které stojí náš duchovní vesmír, je pro nás láska.

Kéž věrný náš bratr Václav, který odrazil bratrovražednou ránu, ale nevrátil ji, kéž se přimluví u Boha, aby jeho lid byl zbaven okovů nenávisti. Kéž uvede znovu svůj lid v bratrské společenství svobodných národů.

**VENI++
SANCTE
SPIRITUS**

Bližíme se k jubileu 2000. Tento rok tříleté přípravy na ně je věnován DUCHU SVATÉMU.

Bylo to v Hradci Králové v katedrále zasvěcené Duchu Svatému, kdy Svatý Otec - Jan Pavel II. při své návštěvě řekl: "Dnes, na prahu třetího tisíciletí spolu s vámi rád opakuji: Sešli Ducha svého, Hospodine, a obnovíš tvář země! Žijete v situaci, která se v jistém smyslu podobá situaci prvních křesťanů. I když okolní svět evangelium neznal, oni neztráceli odvahy. Po přijetí Ducha Svatého, semknutí bratrskou láskou kolem apoštolů, dokázali být novým kvasem, kterého tehdejší římská společnost na svém sklonku měla tolik zapotřebí. Spojení touto láskou dokázali překonat všechny překážky. Buďte i vy jako oni! Buďte Církví, která předává dnešnímu světu radostné poselství Evangelia!"

Přijď Duchu Svatý - připrav naše srdce a celé lidstvo, abychom mohli velkou jubilejní událost slavit s obnovenou vírou a velkodušností!

T. G. MASARYK

Láska k národu uvědomělá nespokojuje se s nepřátelstvím k národům cizím, k nimž máme býti spravedliví, ale je láskou pracující o zdokonalení vlastního národa a především i sebe sama. Abychom milovali vlastní národ, netřeba nám tedy nenáviděti národa jiného; možná, že mnohým taková citová protiva je potřebou, ale láska žijící z nenávisti není šlechetná.

Naši buditelé, vštěpující nám tuto uvědomělou lásku k národu, burcovali nás z duchovní strnulosti a malosti, to je právě smysl a obsah tzv. obrození; toto obrození musí býti stálým obrozováním, stálým vzděláváním a sebevzděláváním, stálým úsilím vyniknouti nad dosavadní stav osvětový a překonati nedostatky národní danosti, určené pohromami v dobách starších.

Silný, pravý cit k vlasti má, kdo o vlasti a o citech svých mnoho nemluví, nýbrž pro svou vlast pracuje; a není nepatrný nikdo, aby jeho poctivé úsilí nemělo pro národní celek ceny.

„Já aspoň,“ jsou památka slova Františka Palackého, „kdybych byl třeba cikánského rodu a již poslední jeho potomek, ještě za povinnost bych si pokládal přičiněti se všemožně k tomu, aby aspoň čestná po mně zůstala památka v dějinách člověčenstva.“

Bývají doby, kdy národ a vlast žádají oběti veliké, žádají i života; ale národ a vlast žádají stále naší práce, národ a vlast žádají stále, abychom žili. To postihl Havlíček svým výborným rčením: „Jindy umírali mužové pro čest, pro blaho svého národa: my však z téže příčiny budeme žítí a pracovati.“

A Havlíček také pochopil, „že všechen pokrok se na cestě rozumové a bez násilí nejlépe děje“, – anebo slovy Palackého: „Kdykoliv jsme zvítězili, dalo se to po každé více převahou ducha než mocí fysickou. – Jen tehdaž ubezpečíme trvale budoucnost svou, když duchem vítěziti a vévoditi budeme v odvěkém zápasu, prozřetelností Boží nám uloženém.“

A proto – ne násilím, ale smírně, ne mečem, ale pluhem a dlátem, ne krví, ale prací, ne smrtí, ale životem k životu – toť odkaz velikých předků našich.

Benjamin:

Sešel jsem se s přítelem ...

Tak náhodou vrazili jsme do sebe na ulici velkoměsta. Dlouho jsme se neviděli. Život zatáhl nás každého jiným směrem – a teď tu stojíme proti sobě překvapení a zvědaví na sebe. Musíme přece oslavit tak nahodilé setkání! Proto máme hned plán a už si vykračujeme na odlehlejší místo, abychom se změřili, o kolik za tu celou dobu jsme každý vyrostli ...

Dosud jasně mi utkočela přítelova slova při posledním našem setkání: „Při nejbližší příležitosti vystoupím z cirkve.“ Tak živě znějí mi ta slova v hlavě, že nemohu odolat, abych nezapadl rozhovor tímto směrem. A hle! Přítel už radostně napazuje na toto thema. Nechávám ho mluvit:

„... a když jsem vystoupil na universitu, nebyl jsem takovým učením, jak jsem se domníval. A dnes, když dokončil jsem studium přírod-

ních věd, vím, že nic nevím. Ale přece jest velmi krásné a přál bych tobě poznati tu radost, poněm-li se do tajemných hlubin badání o příčinách a účelu života na zemi. Ach, to harmonické vyrovnávání a doplňování se všeho napřád! Sedím dlouhé hodiny nad titěrnou věcíčkou a žasnu, jak láskyplným zákonem prostoupena jest celá země i celý vesmír, od největší oběžnice k malichernému jádru atomu, okolo kterého krouží tisíce elektronů a snad i ony jsou světem samy pro sebe. A pomyslí-li si, že to, co známe, nestačí nám ani zdaleka k opravdovému poznání přírody a že novým zázrakům na vrchol důmyslného zařízení přírodního nebude nikdy konce, zůstávám můj duch v úžasu státi nad sorchovanou moudrostí Příčiny, Tvůrce, Boha! Cítím v takové chvíli docela zřetelně, jak skrze všechny tyto věci nechová mi Tvůrce poznati svoji božskou přítomnost. A teprve v Něm nalézám moje touha dokonale uspokojení.“

Důležité!

V době první světové války, kdy šlo znovu o osud národa, upínaly se zraky všech ke sv. Václavovi, patronu země české. V kostelích se zpíval svatováclavský chorál jako národní hymna a jeho zpěv byl proto rakousko-uherskou vládou zakázán.

Také tvoření českých legií v cizině začalo pod ochranou sv. Václava. Česká družina – první vojenská formace v Rusku v roce 1914 – měla na svém praporu obraz sv. Václava a svatováclavské koruny. První pluk český, utvořený rovněž v Rusku v roce 1916, byl ze začátku zván Plukem sv. Václava.

MASARYKŮV PROJEV V ROCE 1929

Když v době oslav svatováclavského milénia v roce 1929 odevzdával profesor Univerzity Karlovy Jan Kapras u světové pomníku na Václavském náměstí v Praze do rukou prezidenta republiky standartu 8. jezdeckého pluku, pojmenovaného u příležitosti oslav Plukem knížete Václava Svatého, pronesl prezident Masaryk významný projev. Zřetelně v něm vysvětlujeme, že sv. Václav, idea svatováclavská, je tak silným inspirativním zdrojem, že přes odstup šedesáti sedmi let znovu hovoří Václavova osobnost k dnešku, přímo k nám.

Tehdy mimo jiné řekl:

Pěkně jste, pane profesore, objasnil význam svatého Václava pro začátky českého státu, více než tisícileté, s věčností ho dnes vzpomínáme.

Svatý Václav byl knížetem míru, ale statečně hájil přemyslovského státu a uhájil. Jeho političtí odpůrcové museli pokračovat v jeho politice; tradice politiky přemyslovské byla už tehdy tak silná, že je nám i budoucím poučením a vodítkem.

Vím, že historikové ukazují na to, že bratrovrah Boleslav byl vládcem zdatným: třeba, ale dopustil se násilí a proto nemůže býti stavěn na roveň svatému Václavu. V tom byl celý národ zajedno: cítil a miloval v mučednickovi především lidskost.

A jestliže historikové ještě nevědí, co je faktem historickým a co je legendou, řekl bych – že i legenda může vyjádřit ideály národa a to je mně také historický fakt.

Vyzdvihl jste, pane profesore, právem pokrokovost svatého Václava. I my musíme pokračovat v duchu doby správným směrem. Život a smrt svatého Václava nás učí, že zdravý život národa spočívá ve vzdělanosti a mravnosti, na mravnosti posvěcené pravou zbožností.

Státy se udržují jen duchovním a fyzickým zdravím národa; naše republika bude nezdolná, budou-li její občané hájit práva a spravedlnost uvnitř i na venek...

VLADIMÍR ŽIVNÝ

PROSBA O ŠTASTNÉ STÁŘÍ

Dej nám svou milostí, Pane:

Stáří trpělivé a plné odevzdanosti.

Stáří křesťanské v duchu pokání.

Stáří pokorné a vděčné.

Stáří plné porozumění a dobroty.

Stáří milující pokoj se všemi.

Vyvobod nás, Pane:

Od stáří plného sobectví.

Od stáří zlobného a bñevivého.

Od neužitečného nařikání a stížností.

Od vzpomínek budících nepokoj.

Od hrůzy před Božím soudem.

Od náblé a nenadále smrti.

Od smrti bez přijetí svátosti při plném vědomí.

Přijmi nás, Pane, ve své dobrotě:

Pro naši víru.

Pro naději ve vzkříšení a

pro naši lásku k tobě.

Prosíme tě, Pane, přijmi nás, kteří se k tobě utíkáme.

Amen.

Vážené sestry, bratři a přátelé Orla,

letos v srpnu vzpomeneme 50. jubileum manifestační orelské pouti na svatém Hostýně. Po tragickém únoru 1948 se snažili komunisté nahnat sportovní a tělocvičné spolky do tak zvané organizace Spojené tělovýchovy pod jejich dozorem. Orelstvo a fotbalové kluby byly jediné spolky, které se osířely postavily proti této myšlence. Začátkem března byl Orel násilně rozpuštěn, jeho majetek byl komunisty zabaven, tělocvičné nářadí, orlovný a hřiště si rozebraly organizace, kterým kolaborace s komunisty nedělala těžké svědomí, ať to bylo z jakýkoliv důvodů. Orelská organizace, která tehdy měla 250 tisíc členů s majetkem kolem dvou tisíc orloven a hřišť, byla takto zlikvidována. Její výchova nejen zdravého těla, ale rovněž zdravého ducha, byla dlouho trnem v očích komunistů a jejich ochotných přísluhovačů. Společensví Orla, které od svých prvopůčků stálo připraveno hájit práva církve a bránit bezpečnost státu, bylo rozmeteno nejdříve nacisty a po roce 1948 komunisty. Orelský náčelník MUDr. Vojtěch Jílek byl jeden z prvních mučedníků popravených nacisty v brněnských Kaunických kolejích. Orelský odboj, který uvedl, však zůstal v činnosti po celou dobu války. Jména parašutistů, kteří byli posláni zúčtovat s říšským katem Heidrichem, budou navždy zapsána v historii českého národa. Čtyři z těchto šesti hrdinů byli členové Orla. Po bratru Kubišovi je nyní pojmenována jedna z moravských žup. Po puči v únoru 1948 se opět otevřely koncentrační tábory pro orelské bratry a sestry. Nejproslulejší z nich v Uherském Hradišti.

Jen v jednom se komunisté mýlili. I když ochromili tělo Orla, jeho ducha nezlomili. V červnu 1948 se zúčastnilo 20 tisíc Orlů pouti u svatého Antonína, kde potvrdili svou přísahu být věrni církvi a vlasti. A o dva měsíce později, na tradiční orelské pouti na Hostýně, poslední neděli v srpnu, povstalo na tomto posvátném kopci 120 tisíc členů Orla, aby dokázali národu, že přes všechny útoky a zlobu stojí nebojácně a hrdě věrni orelským ideám. Tam, pod modrým srpnovým nebem, za zvuku orelských a mariánských písní, se znovu cítili svobodni a načerpali sílu do dalších národů a církvi osudných dní.

Po rozchodu na cestě domů už na ně čekali estébáci, kteří měli celý kopec obklíčený. Členové předsednictva byli odvezeni do žalářů a pro zúčastněné členy čekaly domácí návštěvy a rozpra-

vy s tajnou policií. Ti, kteří měli styky s mládeží, byli zbaveni svého zaměstnání, lékaři a právníci šli s kněžími přikládat do kotlů. Většina orelských ústředních funkcionářů dostala tresty až na šestnáct roků v komunistických kriminálech.

Mnozí našli cestu přes Šumavu, řeku Moravu, anebo Aš do svobodného světa, kde v Murnau, západním Německu, založili orelskou župu a obnovili činnost Orla. Hostýněm počal orelský exil.

Letos 23. srpna 1998 si připomeneme 50. výročí této manifestační pouti. Ústředí v Brně plánuje slavnosti, které budou „orelským duchovním sletem“ za účasti církevních a vládních zástupců, a také představitelů mezinárodní organizace katolických sportovců FICEP. Budou pořádány různé sportovní přebory, tábory za účasti katolických skautů, putování a cyklistické trasy z různých stran republiky, které vyvrcholí na Hostýnské louce. Sejdou se zde také Orli z různých konců světa a zástupci českých organizací v zahraničí. Budou vydány památné předměty a mince. Celá akce má rozpočet přes 2 miliony korun. Hledají se sponzoři a ochotní dárci na úhradu těchto vydání.

Bratři a sestry! Hledáme organizace, spolky a jednotlivce, kteří by chtěli tuto krásnou akci sponzorovat. Tím také podpoří mravní a křesťanskou výchovu mládeže ve vlasti. Uvědomujeme si dobře, že po čtyřicetileté morální prázdnotě je této výchovy třeba a že Orel se znovu řadí do popředí těch, kteří mládež v těchto ideách vedou. Šedesát procent členské základny Orla tvoří mládež. Proto každý z nás podle svých možností přispějme darem k úspěchu a zdaru této krásné akce. Vy, kteří plánujete letos cestu do vlasti, plánujte svoji dovolenou na konec srpna.

Zúčastněte se orelské pouti na sv. Hostýně! Bývá to největší pouť roku a tento rok bude jistě početnější, slavnostnější a svatější. Těchto tradičních duchovních sletů se každoročně zúčastňuje na třicet tisíc Orlů a Orlíc. Je to krásný a hluboký zážitek. Počasí je tam v té době nádherné a na orelskou pouť nikdy neprší. A kdo z vás by si rád nepřivezl perníkové srdce z Hostýna a z lásky ještě k tomu.

Prosím, buďte štedří a pošlete své dary na adresu:

Oldřich Holubář
62 Cescent Beach Road,
Glen Cove, NY 11542

Zdař Bůh! A zaplať Pán Bůh!

Hlas národa

Sv. Václav

Jen a jen práce

Město Jaroměřice navštívila výprava vídeňských Čechů. Poklonili se památce Otokara Březiny. Společnost O. Březiny jim připravila o tomto velkém českém básniku besedu a literární pouť. Při prohlídce Jaroměřic byli udiveni, že zde nemohou nic koupit. Obchody byly zavřeny. „To u nás je na turisticky frekventovaných místech otevřeno i v neděli!“ divili se. Povšimli si, že nadáváme na drahotu, na poměry, na nezaměstnanost, na vše. Říkali nám: „To my jsme to v Rakousku měli mnohem horší! Tolik raněných po válce, města, továrny, domy vybombardovány! Okupace! Placení reparací! Potraviny nové listky mnohem dle nežli v Československu! A trvalo nám to dvacet let, než jsme se z toho dostali! Ale museli jsme pracovat! Na řecnění, schůzování, na polemiku, rozpory a osočování nezbyl čas. Byla jen a jen práce!“

F. Höfer, Jaroměřice n. Rok.

Pro život z víry Život není zábava ani dobrodružství. Žít je velmi náročný úkol. Každý se na něj má připravit už v mládí. Kdo mládí prožije bezcharakterně a snadno ruší dané slovo, nebude nikdy dobrým manželem. Sobecké povahy se pro manželství nehodí. Práva láska se dává a nehledá sebe.

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETA-
RIÁTE** každý první čtvrtek v měsíci,
vždy od 18 do 19.30 hodin.

UPOZORŇUJEME na bohatou kni-
hovnu našich a cizích autorů, hlavně
cestopisných. - Knihy se půjčují každý
první čtvrtek v měsíci, vždy od 18 do
19.30 hodin.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: 1030 Wien, Rennweg číslo 63

KAŽDOU NEDĚLI se koná v českém
kostele JSM na Rennwegu číslo 63
10 hodin mše svatá s proslovem.

Příležitost ke svatě zpovědi vždy
před každou bohoslužbou.

Mše svatá v neděli a ve svátek v
10 hod., v sobotu v 18 hod.

První pátek v měsíci ve 14.30 hod.

VII. ODBOR 3., Schützengasse 30

DENNÍ VÝLET - 20. září 1998 - NE-
DĚLE.

**MŠE SVATÉ V ČESKÉM JAZYCE
V CHRÁMU PANNY MARIE NA
NÁBŘEŽÍ** se konají každou neděli a za-
svěcený svátek v 8.30 hodin s pro-
mluvou u Otců Redemptoristů Ví-
deň 1., Salvatorgasse 12.

**KLEMENS MARIA HOFBAUER-
KLUB** - České katolické společenství
při chrámu Panny Marie na Nábřeží -
založené páterem Josefem Novotným -
1. okres, Seitzergasse 5/IV.

Otevřeno každý pátek od 19 do
22 hodin. V neděli a zasvěcený svátek
od 9.30 do 11 hodin.

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA Vídeň X. Puchs-
baumgasse číslo 39 a/4. Ježkova kni-
hovna (tamtéž) půjčuje každou prv-
ní středu v měsíci od 18 do 19 hodin.
Též dle telefonické dohody; číslo tele-
fonu 62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvi-
číme každé úterý od 19.30 do 21 hodin
v Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Hosté
vítáni!

ŘÍJEN 1998

3.: Menšínová rada - 60TÉ VÝROČÍ
MNICHOVA 1938 - film - Slo-
vanská Beseda - Začátek 18 ho-
din - SOBOTA

17.: MORAVSKÉ HODY T. J. SOKOL
TYRŠ XII/XV. - Farní sál Gatter-
hölzel - SOBOTA

24.: Menšínová rada - OSLAVA 80TÉ-
HO VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČSR 1918
- Slovanská Beseda - Začátek 18
hodin - SOBOTA

AKADEMICKÝ SPOLEK VE VÍDNI

Sídlo: 1010 Wien, Drachengasse
číslo 3

NAŠE PRAVIDELNÉ SCHŮZE se
konají každý poslední čtvrtek v měsí-
ci. Vždy ve 20 hodin v sále Slovanské
Besedy, 1010 Wien, Drachengasse
číslo 3. - Hosté vítáni!

MENŠINOVÁ RADA ČESKÉ A SLOVENSKÉ VĚTVY V RAKOUSKU

zve krajaňskou veřejnost u příležitosti šedesátého výročí

MNICHOVSKÉHO DIKTÁTU 1938

na vzpomínkový večer do Slovanské Besedy, Vídeň 1., Drachengasse 3,
v sobotu 3. října 1998 - 18 hodin

Slavnostní projev:

Josef Jonáš

MNICHOVSKÝ DIKTÁT - VČERA A DNES

Po přestávce

bude promítán zvukový videofilm,

na kterém jsou zachyceny děje a osoby, vztahující se k tomuto
pro Československou republiku tak osudovému dramatu.

Těšíme se na Vaši účast.

LIDICE

Padesát šest let je již tomu, kdy se
nad tichou obcí Lidicemi u Kladna v
Čechách vyvalil dým do oblak putu-
jících nad zemí, na jejímž povrchu
zákeřný nacismus prováděl svůj rej.

V tento den mu za obět padla obec
Lidice. - Muži byli postříleni, ženy od-
vlečeny do koncentračních táborů a
dětí odvezeny neznámo kam a obec
srovnaná se zemí.

Svobodný svět se zachvěl hrůzou
nad touto zprávou. Na důkaz sympatie
s malou, až dosud neznámou obcí, by-
lo tímto jménem přejmenováno něko-
lik osad ve svobodném světě, z nichž
první byla ve státě Illinois, USA. K uc-
tění nevinných obětí, které v Lidicích
zahynuly, byl v amerických Lidicích
postaven pomník.

Americké Lidice během doby vzrost-
ly na velkou osadu, která jméno Lidice
změnila na jméno Crest Hill, ale lidic-
ký pomník tam stále stojí, aby hlásal
světu nacistické zvěrstvo, vykonané na
nevinné osadě a jejím obyvatelstvu.

Podivný osud jako Lidice stihl v
našich zemích také obec Ležáky, Ja-
voříčko a Ploštinu.

Kdy se Němci aspoň slovy omluví
za tato zvěrstva, spáchaná na
nevinných obětech?

A představitelé naší staré vlasti se
jim chtějí omlouvat za Sudety. Což
se již neučí dějepisu?